

SCENARIUSZE ZAJĘĆ Z WYKORZYSTANIEM MOBILNEGO QUESTU MODERNIZM TALKING W CIESZYNI

Mobilny quest terenowy „MODERNIZM TALKING” przypomina znane “Pokemon GO”.

Jego innowacyjność polega na połączeniu fabuły, dopasowanej do percepcji młodzieży i mechaniki, które łącznie budują zaangażowanie graczy.

Niniejsze scenariusze zostały opracowane na dwie wersje:

- terenową GPS, którą można zrealizować wyłącznie podczas wyjścia ze szkoły,
- kanapową FLOW, którą można zrealizować w szkole lub innym miejscu, bez wychodzenia na zewnątrz.

W obu przypadkach gracze rozwiązują zadania dotyczące architektury modernistycznej przedwojennego Cieszyna.

Fabuła questu:

Fabuła questy rozgrywa się we współczesnym Cieszynie. Gracz jest fanem geocachingu. Nowa skrytka została właśnie zamontowana w Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Jadąc autobusem do Muzeum, w radio usłyszy komunikat:

„Od kilku dni w Cieszynie obserwowane są niepokojące zjawiska. Mieszkańcy skarżą się na migające światła, nagłe zmiany temperatury oraz dziwne odgłosy, które dochodzą z niektórych budynków. Te niezidentyfikowane zdarzenia wywołują narastający niepokój. Czy jest logiczne wytłumaczenie tych zjawisk, a może kryje się za nimi mroczna siła? Śledzimy rozwój sytuacji i będziemy Was informować na bieżąco”.

Gdy gracz dociera do Muzeum, spotyka tam Gustawa – kustosa wystawy poświęconej obliczu miasta z czasów przedwojennego modernizmu. Gustaw informuje go, że informacje z radia wynikają z tego, że w budynkach modernistycznych pojawiły się zjawy i duchy, Ich celem jest wprowadzeni chaosu w mieście. Aby przywrócić spokój i porządek, gracz musi **odnaleźć 13 części Kryształowej Kuli Modernizmu.**

Quest powstał w ramach projektu **MODERNIZM TALKING. Młodzież dla młodzieży o architekturze modernizmu.** Projekt został dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego. **Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie jest partnerem projektu.**

Więcej o projekcie: www.modernizmtalking.pl

Cele ogólne i szczegółowe wynikające z podstawy programowej dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego i pięcioletniego technikum. Ogólne cele kształcenia:

- traktowanie uporządkowanej, systematycznej wiedzy jako podstawy kształtowania umiejętności;
- rozwijanie osobistych zainteresowań ucznia i integrowanie wiedzy przedmiotowej z różnych dyscyplin;
- rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej;
- rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie;
- rozwijanie u uczniów szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości.

PRZEDMIOT: HISTORIA

Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń:

- analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego;
- rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego;
- dostrzega mnogość perspektyw badawczych oraz różnorakie interpretacje historii i ich przyczyny;
- ugruntowuje potrzebę poznawania przeszłości dla rozumienia współczesnych mechanizmów społecznych i kulturowych.

Treści nauczania. Uczeń:

- charakteryzuje przemiany społeczne i gospodarcze w II Rzeczypospolitej
- analizuje stosunki narodowościowe i religijne na obszarze II Rzeczypospolitej;

PRZEDMIOT: HISTORIA SZTUKI

Cele ogólne przedmiotu:

- Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych i środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.
- Zapoznawanie z najwybitniejszymi realizacjami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.
- Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką, techniką wykonania.

Treści nauczania. Uczeń:

- wymienia i rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych

Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania. Uczeń:

- definiuje terminy związane z opisem formy i struktury dzieła architektonicznego, w tym określenia dotyczące typów i elementów planów budowli, elementów konstrukcyjnych i dekoracyjnych (dekoracji fasady i wnętrza) oraz układu przestrzennego;

Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. Uczeń:

- wykazuje się znajomością chronologii dziejów sztuki, z uwzględnieniem: sztuki 2 połowy XX wieku, w tym modernizm i postmodernizm

PRZEDMIOT: JĘZYK POLSKI

Cele ogólne przedmiotu

- Rozwijanie zainteresowań humanistycznych.
- Doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, w tym zasobów cyfrowych, oceny ich rzetelności, wiarygodności i poprawności merytorycznej.
- Kształcenie nawyków systematycznego uczenia się, porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania oraz syntezy poznanego materiału.
- Wyrabianie nawyku samodzielnej, systematycznej lektury.
- Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań poprzez udział w różnych formach aktywności intelektualnej i twórczej.
- Umacnianie postawy poszanowania dla cudzej własności intelektualnej.
- Rozwijanie umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną w poszukiwaniu, porządkowaniu i wykorzystywaniu pozyskanych informacji.

Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

- rozpoznaje i charakteryzuje główne style w architekturze i sztuce.

INFORMACJE METODYCZNE:

Typ lekcji: wprowadzająca lub utrwalająca

Metody pracy:

- Oparte na asymilacji wiedzy – opisy, zdjęcia
- Oparte na rozwiązaniu problemów – rebusy, szyfry, mechanika gry
- Oparte na samodzielnym dochodzeniu do wiedzy: zdobywanie wiedzy z użyciem Internetu

Środki dydaktyczne:

- **w wersji terenowej:** quest terenowy na urządzenia mobilne, zasoby Internetu, telefony z lokalizacją GPS i dostępem do Internetu
- **w wersji kanapowej:** quest na urządzenia mobilne, zasoby Internetu, telefony z dostępem do Internetu

Jednostki lekcyjne:

- **w wersji terenowej:** 3 jednostki lekcyjne
- **w wersji kanapowej:** 2 jednostki lekcyjne

PRZEBIEG ZAJĘĆ DLA WERSJI TERENOWEJ GPS

Faza wprowadzająca do lekcji (ok. 10 min)

- **Realizacja lekcji w formie gry terenowej jest zgodna z ogólnymi zasadami wyjść uczniów w szkole.**
- Przekazanie celu zajęć: poznanie przykładów architektury modernizmu we Cieszynie (pod stronie polskiej)
- Przekazanie informacji technicznych i organizacyjnych dotyczących gry: czas przejścia około 50-60 minut. Start i meta gry: Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Trasa prowadzi ulicami Limanowskiego, Srebrną, 3 Maja, Miarki, Błogocką, Żwirki i Wigury, Bielską.

Przed startem gry należy:

- Pobrać na swój telefon aplikację ActionTrack, która jest darmowa. Dostępna na systemy IOS (dla wersji 11.0 i wyższej) i Android (dla wersji 8.0 i wyższej). Przy pobieraniu aplikacji należy zezwolić na korzystanie z funkcji robienia zdjęć. **Aplikacja nie zawiera reklam. Nie wymaga logowania i podawania danych osobowych.**
- Uruchomić w telefonie Internet i włączyć funkcję GPS (usługę lokalizacji). Wykonać kalibrację telefonu poprzez zarysowanie telefonem kilku ósemek w powietrzu

Na starcie gry:

- **Należy wejść do aplikacji ActionTrack i zeskanować kod do gry.** Kod QR do gry jest dostępny również na stronie modernizmtalkig.pl
- Po wejściu do gry gracze otrzymują informacje techniczne i akceptują zasady gry.
- Następnie wpisują nazwę zespołu i podają liczbę osób w drużynie (do celów statystycznych).

Logowanie i podawanie danych osobowych nie jest wymagane.

Faza realizacji zajęć (ok. 70 min)

Rozrywka gry, która obejmuje wybrane przykłady architektury modernizmu (opisane niżej).

Orientacyjny czas rozrywki: 90 min

W czasie gry:

- W czasie gry gracze odpowiadają na pytania, punktacja nalicza się automatycznie.
- Gry odbywają się w terenie. Gracze są zobowiązani do dostosowania się do wszystkich przepisów ruchu drogowego oraz poleceń opiekunów.

Faza podsumowująca (10 min)

- Sprawdzenie punktacji i jej omówienie
- Omówienie wybranych fragmentów, które były najciekawsze, które sprawiły największą trudność, z nawiązaniem do aktualnych tematów zajęć w szkole.
- Opcjonalnie: zadanie domowe, przykładowe tematy:
 - poszukaj i przedstaw inne przykłady obiektów zaprojektowanych i wybudowanych z zastosowaniem zasad Le Corbusiera
 - poszukaj i przedstaw inne miasta, które powstały w Polsce i na świecie w ciągu ostatnich 100 lat.

PRZEBIEG ZAJĘĆ DLA WERSJI KANAPOWEJ FLOW

Faza wprowadzająca do lekcji (ok. 10 min)

- **Realizacja lekcji w formie gry, może odbywać się w dowolnym miejscu.**
- Przekazanie celu zajęć: poznanie przykładów architektury modernizmu we Cieszynie (pod stronie polskiej)
- Przekazanie informacji technicznych i organizacyjnych dotyczących gry: czas gry około 30 minut.

Przed startem gry należy:

- Pobrać na swój telefon aplikację ActionTrack, która jest darmowa. Dostępna na systemy IOS (dla wersji 11.0 i wyższej) i Android (dla wersji 8.0 i wyższej). Przy pobieraniu aplikacji należy zezwolić na korzystanie z funkcji robienia zdjęć. **Aplikacja nie zawiera reklam. Nie wymaga logowania i podawania danych osobowych.**
- Uruchomić w telefonie Internet

Na starcie gry:

- **Należy wejść do aplikacji ActionTrack i zeskanować kod do gry.** Kod QR do gry jest dostępny również na stronie modernizmtalkig.pl
- Po wejściu do gry gracze otrzymują informacje techniczne i akceptują zasady gry.
- Następnie wpisują nazwę zespołu i podają liczbę osób w drużynie (do celów statystycznych). **Logowanie i podawanie danych osobowych nie jest wymagane.**

Faza realizacji zajęć (ok. 30 min)

- Rozrywka, która obejmuje wybrane przykłady architektury modernizmu (opisane niżej).
- Orientacyjny czas rozrywki: 30 min
- W czasie gry gracze odpowiadają na pytania, punktacja nalicza się automatycznie.

Faza podsumowująca (10 min)

- Sprawdzenie punktacji i jej omówienie
- Omówienie wybranych fragmentów, które były najciekawsze, które sprawiły największą trudność, z nawiązaniem do aktualnych tematów zajęć w szkole.
- Opcjonalnie: zadanie domowe, przykładowe tematy:
 - poszukaj i przedstaw inne przykłady obiektów zaprojektowanych i wybudowanych z zastosowaniem zasad Le Corbusiera
 - poszukaj i przedstaw inne miasta, które powstały w Polsce i na świecie w ciągu ostatnich 100 lat.

Materiał merytoryczny MODERNIZM TALKING – CIESZYN

Ornament to zbrodnia

Ornament i zbrodnia (fr. Ornement et crime, niem. Ornament und Verbrechen) – esej austriackiego architekta Adolfa Loosa, pierwszy raz opublikowany w 1913 po francusku w piśmie „Cahiers d’aujourd’hui” (nr 5/1913), na podstawie wykładu wygłoszonego 21 stycznia 1910 w Wiedniu. Pierwszy raz wydany w języku niemieckim w 1929. Jest to krytyczny tekst traktujący o negatywnych aspektach moralnych, ekonomicznych i socjologicznych stosowania ornamentu w ówczesnym społeczeństwie:

„Dzieło architektury bynajmniej nie jest osobistą sprawą artysty, lecz sprawą społeczną – zaspokaja ono pewne potrzeby. Wówczas, gdy artysta nie jest zobowiązany tłumaczyć się nikomu – architekt podlega przepisom i prawom”.

Dla autora stosowanie ornamentu nieodzownie łączy się ze stratą kapitału. Zauważa, że ornament sprawia, iż przedmioty, którym jest on przypisany, poprzez następstwo stylów, szybko wychodzą z mody i tracą swoją wartość. Sprzeciwia się gospodarce, której produkcja napędzana jest modą. Odnosi się do moralności konsumenta – świadomego arystokraty – który gotowy jest zapłacić więcej za przedmioty pozbawione ornamentu, przez co dłużej trwające. Odejście od ornamentu zapobiega marnotrawstwu pracy i czasu. Ornament i zbrodnia był bezpośrednią krytyką ówczesnych praktyk projektowych, a w szczególności popularnego stylu Art Nouveau. Kontrowersyjne idee Adolfa Loosa wywołały szeroką dyskusję wśród projektantów, z których większość stanęła w opozycji do wygłaszanych przez niego tez. Przez lata, cały czas aktualne, stały się jednym z fundamentowych założeń Bauhausu i kluczowym elementem dla zdefiniowania modernizmu.

5 zasad Le Corbusiera w architekturze.

Le Corbusier, pionierski architekt szwajcarsko-francuski, sformułował w latach 20. XX wieku pięć zasad nowoczesnej architektury, które stały się fundamentem jego filozofii projektowania i miały znaczący wpływ na rozwój i ugruntowanie modernistycznej architektury i urbanistyki w światowym kontekście sztuk użytkowych. Oto te zasady:

1. Słupy (Pilotis):

- **Koncepcja:** Użycie smukłych bezstyłowych filarów do uniesienia budynku nad ziemią.
- **Cel:** Tworzenie otwartej przestrzeni pod budynkiem, którą można wykorzystać na ogrody, parkingi lub przestrzenie wspólne. Budynek wydaje się lżejszy a jego podwyższenie stwarza wrażenie bezpieczeństwa.

2. Wolny Plan (Plan Libre):

- **Koncepcja:** Eliminacja ścian nośnych wewnątrz budynku.
- **Cel:** Zapewnienie większej elastyczności w układzie wnętrza, umożliwiającej otwarte i adaptowalne plany pięter. Ściany wewnętrzne można umieszczać tam, gdzie są potrzebne, bez ograniczeń konstrukcyjnych.

3. Wolna Elewacja (Façade Libre):

- **Koncepcja:** Oddzielenie elewacji budynku od funkcji konstrukcyjnych.
- **Cel:** Umożliwienie bardziej kreatywnych i zróżnicowanych projektów elewacji, w tym stosowanie dużych okien, oraz dawanie architektowi swobody w estetycznym kształtowaniu zewnętrznej części budynku.

4. Poziome Okna (Fenêtres en Longueur):

- **Koncepcja:** Stosowanie długich, poziomych pasów okien.
- **Cel:** Maksymalizowanie naturalnego światła, oferowanie rozległych widoków i zwiększanie poczucia przestronności wewnątrz budynku. Wspiera to ideę bardziej zintegrowanego i harmonijnego związku między wnętrzem a otoczeniem.

5. Ogród na Dachy (Toit-Terrasse):

- **Koncepcja:** Przekształcanie płaskich dachów w użytkowe przestrzenie ogrodowe.
- **Cel:** Rekompensowanie zielonej przestrzeni utraconej przez zabudowę, zapewnienie izolacji oraz stworzenie dodatkowego miejsca do relaksu i rekreacji. Podkreśla to integrację natury z przestrzenią mieszkalną.

Zasady te zostały wdrożone w wielu pracach Le Corbusiera i wpłynęły na projektowanie modernistycznych budynków na całym świecie. Przykładem, który w pełni wykorzystuje te zasady, jest Villa Savoye w Poissy, we Francji - swoisty manifest myśli architekta.

Wystawa z 1925 roku - Art déco.

Międzynarodowa Wystawa Sztuki Dekoracyjnej i Wzornictwa (fr. Exposition internationale des arts décoratifs et industriels modernes), która odbyła się w Paryżu od 28 kwietnia do października 1925 roku, zapisała się w historii jako ważne wydarzenie kulturalne. To właśnie od francuskiego terminu „Arts décoratifs” pochodzi nazwa stylu Art déco.

Okres I wojny światowej to czas „wieku pary i elektryczności”. Nowymi bohaterami epoki stali się inżynierowie, konstruktorzy, wynalazcy oraz podróżnicy odkrywający nieznane dotąd obszary świata. W miejsce organicznych, płynnych linii charakterystycznych dla secesji pojawiły się proste, precyzyjnie wycięte formy. Motywy roślinne, takie jak irysy czy lilie, ustąpiły miejsca mechanicznym elementom, takim jak koła zębate. Awangardowe nurty artystyczne, takie jak kubizm i abstrakcja geometryczna, wywarły znaczący wpływ na nową sztukę użytkową.

Paryska wystawa z 1925 roku była podsumowaniem tych zmian. Stała się przeglądem nowej sztuki użytkowej, a poeta François Dufrêne podsumował różnicę między epokami, mówiąc: „Sztuka roku 1900 była domeną fantazji, **sztuka roku 1925 jest domeną rozumu**”.

Wystawa promowała nowy styl życia pełen luksusu i bogactwa, a awangardowe idee zostały oficjalnie zaakceptowane. Le Corbusier zaprezentował tam modelowy dom jednorodzinny, Pavillon de l’Esprit Nouveau, który stał się wydarzeniem architektonicznym XX wieku.

Polski akcent na wystawie był również znaczący. Szczepkowski zdobył Grand Prix za kapliczkę Bożego Narodzenia, Zygmunt Kamiński został nagrodzony za projekty polskich banknotów, a Zofia Stryjeńska, nazywana „księżniczką polskiego malarstwa”, otrzymała cztery Grand Prix, wyróżnienie specjalne oraz Legię Honorową. Wydarzenie to uważa się za początek polskiego art déco, a Jerzy Warchałowski po latach wspominał: „...tam dopiero, nad brzegami Sekwany odzyskaliśmy naszą niepodległość artystyczną”.

Główne nurty architektury modernizmu na ziemiach Polski

Modernizm na ziemiach scalonej po 1918 roku Polski, rozwijał się i zaznaczał w myśli urbanistyczno – architektonicznej, niejednorodnie. Kultura projektowania domów „nowoczesnych”, dojrzewała od początku lat 20. przechodząc przez fazę tzw. „historyzmu modernistycznego” – realizacji projektów posiadających cechy zarówno historyczne jak i modernistyczne. Ten stan projektowania dotyczył zwłaszcza małych ośrodków miejskich, z deficytem architektów awangardy manifestujących nowoczesność i zerwanie z neohistoryzmem. Przełom i radykalna zmiana w projektowaniu architektonicznym w Polsce nastąpiły w drugiej połowie lat dwudziestych XX wieku. Wówczas zakończył się ponad 150-letni okres inspirowany historią, a rozpoczęła się epoka nazwana przez wybitnego teoretyka architektury Edgara Norwetha „romantyzmem fabryki”. Pod tym pojęciem kryje się **funkcjonalizm**, najbardziej radykalna i awangardowa odmiana modernizmu. Charakterystyczne elementy tego nurtu to ścisłe podporządkowanie formy funkcji, płaskie dachy, pasy okienne, wolny plan oraz nowoczesna, wyeksponowana konstrukcja widoczna w bryle i elewacjach budynków. Funkcjonalizm rozwijał się pod wpływem doświadczeń zachodnich awangardowych architektów, takich jak Le Corbusier, twórca Bauhausu Walter Gropius oraz Ludwig Mies van der Rohe, autor słynnej maksymy „mniej znaczy więcej”. W Polsce ten kierunek, miał kosmopolityczny charakter, choć **zawierał również elementy nowoczesnego patriotyzmu, dążąc do nadania wrażenia budowy nowoczesnej, podążającej za światowymi trendami Polski, jednakowoż zapatrzonej z szacunkiem w swoją przeszłość**. Wyrażał się on przede wszystkim w zastosowaniu stylizacji nawiązujących do **elementów ludowych**. Istotną rolę w tym procesie odegrała także **propaganda morska** związana z

budową portu w Gdyni, co ułatwiło ewolucję modelu polskości i kreowanie nowej tożsamości narodowej, odmiennej od dotychczasowych, historycznych wątków.

Architektura końca lat trzydziestych zaczęła być kształtowana przez wpływy polityczne. Pojawiło się dążenie do osiągnięcia monumentalnych efektów poprzez zastosowanie podziałów pionowych, użycie kosztownych materiałów o efektownych fakturach i właściwościach, a także dbanie o wysoki standard budowlany i staranne wykończenie każdego szczegółu. **Powstał nurt monumentalny**, który dominował w budynkach reprezentacyjnych administracji państwa, gmachach banków i towarzystw ubezpieczeniowych. Architektura luksusowa powstawała za pieniądze najzamożniejszych inwestorów, często o konserwatywnych gustach estetycznych. Mimo wysokich sum na realizację tychże, funkcjonalizm krótko przed wybuchem drugiej wojny światowej zaczął być obecny również w realizacjach prywatnych willi i kamienic.

Wybrane obiekty modernistyczne w Cieszynie uwzględnione w grze:

Kamienica Josefiny i Antona Oczków - ul. Limanowskiego 3

„Kamienica przy dawnej ul. Strażackiej została wzniesiona dla Josefiny i Antona Oczków w 1911 roku. Projekt wykonał architekt Albert Dostal. Fasada została skomponowana symetrycznie. Ważnym akcentem kompozycji są dwa bliźniacze wykusze. O wyjątkowym charakterze budynku decyduje nowatorski jak na tamte lata detal. Zwiastuje on stopniowe odejście od płynnych form secesyjnych na rzecz ornamentu geometrycznego”.

Willa Alfreda i Irmę Nohelów - ul. 3 Maja 17

*„Zaprojektował ją Alfred Wiedermann. Budowę, którą prowadziła firma budowniczego inż. Henryka Menzla, ukończono jesienią 1933 roku. Tym razem architekt zaprojektował budynek będący próbą kompromisu pomiędzy tendencjami funkcjonalistycznymi, a architekturą „dworkową”. Alfred Wiedermann jest obok Józefa Raszki autorem koncepcji zagospodarowania tzw. nowej Matterówki. Projekt **Cottage** przewidywał niskie budownictwo jednorodzinne, co miało pozwolić właścicielom nowych wili podziwiać widoki oraz zapewnić mieszkańcom najlepszy dostęp do światła i powietrza. Jednak nawet najlepsze projekty są weryfikowane przez wymogi ekonomiczne. Właściciele parcel na Matterówce woleli budować domy wielorodzinne, ponieważ według wtedy obowiązujących przepisów budynki tego typu można było odpisać od podatku”.*

Willa Elzy Niemcowej - ul. Miarki 2

Zaprojektowana przez Alfreda Wiedermanna, wniesiona w latach 1932-1933.

„Dolne kondygnacje przeznaczono na cele gospodarcze. Na pierwszym piętrze znalazły się pomieszczenia reprezentacyjne m.in. salon, kredens oraz zaokrąglony taras połączony z założeniem ogrodowym. Aby zwiększyć splendor budowli Wiedermann zaprojektował eleganckie odrzwia zakończone łukiem. Na ostatniej kondygnacji urządzono luksusowy buduar składający się z łazienki, garderoby, mieszkania sługi i dwóch sypialni. Na prawie całej wysokości suterren elewacja jest wyłożona płytkami z piaskowca breneńskiego. Architekt umiejętnie wkomponował budynek w dość wysoką skarpę, po której biegnie ulica Miarki. Całość otacza rozległy ogród. Na jego terenie zachowały się alejki oraz miejsca, w których hodowano modne w latach trzydziestych zeszłego wieku rośliny skalne.”

Kamienica Roberta Lewaka - ul. Srebrna 18

„Robert Lewak zaprojektował tę kamienicę w 1912 roku. Podczas budowy zmieniono pierwotny projekt. Architekt jest również autorem planu sąsiedniej kamienicy (ul. Srebrna 18a). Dzięki ujednoczeniu fasad oba budynki tworzą zasadniczo jeden gmach. W jednym z mieszkań Robert Lewak prowadził pracownię projektową. Budynek spełniał więc funkcję wizytówki jego twórczości dla potencjalnej klienteli. Architekt zastosował oszczędny, ale elegancki detal w postaci płaskorzeźb przedstawiających wazony z kwiatami. Narożniki zostały uwydatnione za pomocą wykuszy podtrzymywanych ozdobnymi konsolami”.

Willa dra Pawła Michejdy - ul. 3 Maja 15

„Projekt nawiązujący do staropolskiego dworku przygotował architekt Tadeusz Michejda. Do budynku miał zostać dobudowany ganek nawiązujący kształtem do stylu zakopiańskiego. Za prace budowlane odpowiadała firma Fundament należąca do inż. Jerzego Grycza. Podczas budowy miały miejsce komplikacje wynikające z planu zagospodarowania terenu. Otóż, Paweł Michejda postanowił pokryć dach ciemnym eternitem, na co początkowo nie chciała wyrazić zgody Rada Gminna”

Willa inż. Henryka Riessa - ul. Błogocka 14

„Budowę ukończono już pod koniec 1926 roku, wykonawcą była firma budowlana Karola Korna z Bielska. Willa została wzniesiona dla jednej z najbardziej wpływowych osobistości w środowisku budowniczych Cieszyna, jaką był inż. Henryk de Riess. W zbiorach rodziny zachowała się dokumentacja projektowa Alferda Wiedermanna. Bryła budynku oddaje cechy stylu dworkowego. Detal zdobiący fasadę, zwłaszcza kolumnowy portyk, ukazuje twórcze przetwarzanie przez architekta historycznych stylów. Cecha ta widoczna jest w jońskich kapitelach podtrzymujących geometryczne pulwinum oraz doryckich półkolumnach flankujących okna bocznych elewacji, których trzony przyozdobiono rowkowanym gierowaniem. Ozdobny charakter mają portale wejściowe prowadzące do bocznych klatek schodowych.”

Willa inż. Leona Żychlewicza - ul. Błogocka 16

„Willa inż. Leona Żychlewicza została zaprojektowana przez Alfreda Wiedermanna w 1933 r. Budowę wykonała firma Józefa Raszki. Bryła zastosowana przez architekta tutaj przypomina rozwiązania niemieckie szeroko stosowane na terenie aglomeracji Bytom-Zabrze-Gliwice w koloniach domów robotniczych. Domy jednorodzinne cechowały się prostotą oraz tzw. wiejską przytulnością. Zasadniczym trzonem budynku dla inż. Żychlewicza był prosty dom mieszkalny o dwuspadowym więźbowym dachu. Wejście zostało przyozdobione portykiem, którego belkowanie podtrzymują dwie jońskie kolumny. Przedpokój został doświetlony niewielkim oknem termalnym umieszczonym tuż nad architrawem. Cała nieruchomość położona jest w dzielnicy o dużym zróżnicowaniu wysokości terenu, z czym Wiedermann doskonale dawał sobie radę stosując odpowiednią gradację poziomów”

Willa Wicewojewody Śląskiego Zygmunta Żurawskiego - ul. Błogocka 20

Zaprojektowana przez Józefa Raszkę, a wzniesiona w latach 1936-1937.

„Dzięki zastosowaniu nowoczesnego szkieletu żelbetowego posiada wolny plan pomieszczeń mieszkalnych. Bryła budowli składa się z wyższego prostopadłościanu, do którego dostawiono niższy ryzalit zakończony półkoliście. Elewację przecinają szerokie okna, których układ jest horyzontalny, typowy dla nurtu Neues Bauen. Całość budowli przykryta została płaskim dachem. Dzięki opływowym

kształtom oraz zróżnicowaniu poziomów fasadzie nie groziła monotonia. W willi odnajdziemy również „muśnięcia” stylu okrętowego w postaci okien bulajowych oraz masztu flagowego.

W projekcie elewacji północnej widać doskonale, że Józef Raszka powiązał kompozycję murkami oporowymi ze zboczem ulicy. Klatkę schodową doświetla nowoczesny, przeszklony narożnik.

Pierwotnie willę otaczało bogate założenie ogrodowe.”

Dom Żołnierza - ul. Błogocka 24

Zaprojektowany przez Alfreda Wiedermanna w okresie międzywojennym. Inwestycję w latach 1933-1935 zrealizowała firma budowlana Józefa Raszki.

„Kompozycja powstała z prostopadłościanów, których niesymetryczne miejsce przecięcia tworzy ryzalit, gdzie Alfred Wiedermann umieścił wejście główne. Gzymsy harmonizujące ze szprosami okiennymi tworzą podziały horyzontalne w fasadzie ozdobnego ryzalitu od strony ul. Błogockiej. Pionowymi akcentami są pilastry oraz okrętowy maszt zamontowany na szczycie. Aby lepiej doświetlić klatkę schodową, prawy narożnik został przeszklony. Wnętrze, jak każdy obiekt tego typu w międzywojennej Polsce, zawierało zapewne: salę teatralną i kinową, salę jadalną (gospodę), bibliotekę i czytelnię, świetlicę, salę gimnastyczną, kasyno oraz hotel żołnierski”.

Dom Harcerza - ul. Żwirki i Wigury 2

Dom Harcerza został wzniesiony w 1936 roku. Za projekt i budowę odpowiadała firma Fundament prowadzona przez inż. Jerzego Grycza.

„Obiekt został zbudowany według wszelkich prawideł stylu międzynarodowego. Całość przykryto płaskim, żelbetowym dachem. Bryłę skomponowano asymetrycznie. Mocno wysunięty ryzalit mieszczący klatkę schodową został przeszklony oknem-„termometrem”. Fasadę dodatkowo zdobi maszt flagowy.

Szpital Śląski, ul Bielska

Autorem projektu był inż. Karol Tchórzewski. Budynek wzniesiono w latach 1929-1930

„Obiekt stanął na sztucznie usypanej platformie, którą umiejętnie dopasowano do pobliskiej skarpy. Bryłę całkowicie podporządkowano funkcji. Doskonale oddaje ona walory stylu okrętowego. Na dwóch końcach budynek zaokrąglono, co wywołuje aerodynamiczny efekt, wzmagany dodatkowo przez maszt flagowy.

Kompozycja jest symetryczna, po obu stronach głównego segmentu wzniesiono skrzydła z balkonami do werandowania pacjentów. Całość nakrywa płaski dach, na którym mieści się taras do kąpiei słonecznych oraz leżalnie zimowe. Na parterze urządzono pracownię rentgenowską i gabinet lamp kwarcowych. Zadbano o doskonałe wykończenie wnętrz.”

Cytaty pochodzą z publikacji „Szlakiem cieszyńskiej moderny” Przemysława Czernka dostępnej na stronach urzędu miasta Cieszyna.